

Mediální analýza vyváženosti vysílání České televize

vypracovaná pro Radu České televize

období: 1.5.2008 - 31.5.2008

NEWTON Media a.s. je největší společností v České republice, která již třináct let dodává v elektronické podobě plná znění veškerých informací z tisku, plné přepisy zpravodajských a vybraných publicistických pořadů televizních a rozhlasových stanic, agenturní zpravodajství a obsahy internetových serverů.

Mediální analýza je dalším rychle rozvíjejícím se produktem, který společnost NEWTON Media a.s. nabízí svým klientům. Jedná se o přehledný rozbor obrazu společnosti, který o ní vytvářejí média. Tyto cenné informace získané na základě obsáhlého množství materiálu, umožňují našim klientům kvalifikovanější rozhodování a zvyšují ve svém důsledku jejich konkurenční výhodu. Mediální analýza může včas upozornit na příležitosti a rizika a umožňuje spatřit skryté souvislosti.

Podle Vašich potřeb jsme schopni sledovat a analyzovat široké a mnohdy nepřehledné množství informací o konkrétní oblasti, o Vaší společnosti a jejích představitelích či o konkurenčních subjektech na trhu. Výstupy předáme v maximálně přehledné a strukturované podobě. Analýzy jsou zpracovávány v měsíční, čtvrtletní, půlroční, roční nebo jiné periodě. Nejčastěji se jedná o variantu měsíčních reportů doplněných o souhrnnou analýzu za delší časové období, která je pravidelným klientům poskytnuta za zvýhodněnou cenu.

Dotazy z oblasti mediálních analýz směřujte:

Ing. Věra Čarná
vedoucí oddělení mediálních analýz, tel.: +420 222 098 208

Dotazy týkající se monitoringu médií směřujte na:

NEWTON Media a.s.

Obchodní oddělení
Politických vězňů 10
110 00 P r a h a 1
E-mail: obchodni@newtonmedia.cz

Tel.: +420 222 192 101
Fax: +420 222 192 192

Další informace a ukázky našich produktů naleznete na našich internetových stránkách:

www.newtonmedia.cz
www.headlines.cz
www.mediainfo.cz

Tento materiál je duševním vlastnictvím NEWTON Media a.s.

Celek či jakákoliv část tohoto materiálu nesmějí být publikovány a šířeny jakýmkoliv způsobem a v jakékoliv podobě bez výslovného svolení NEWTON Media a.s.

© NEWTON Media a.s., 2008

OBSAH

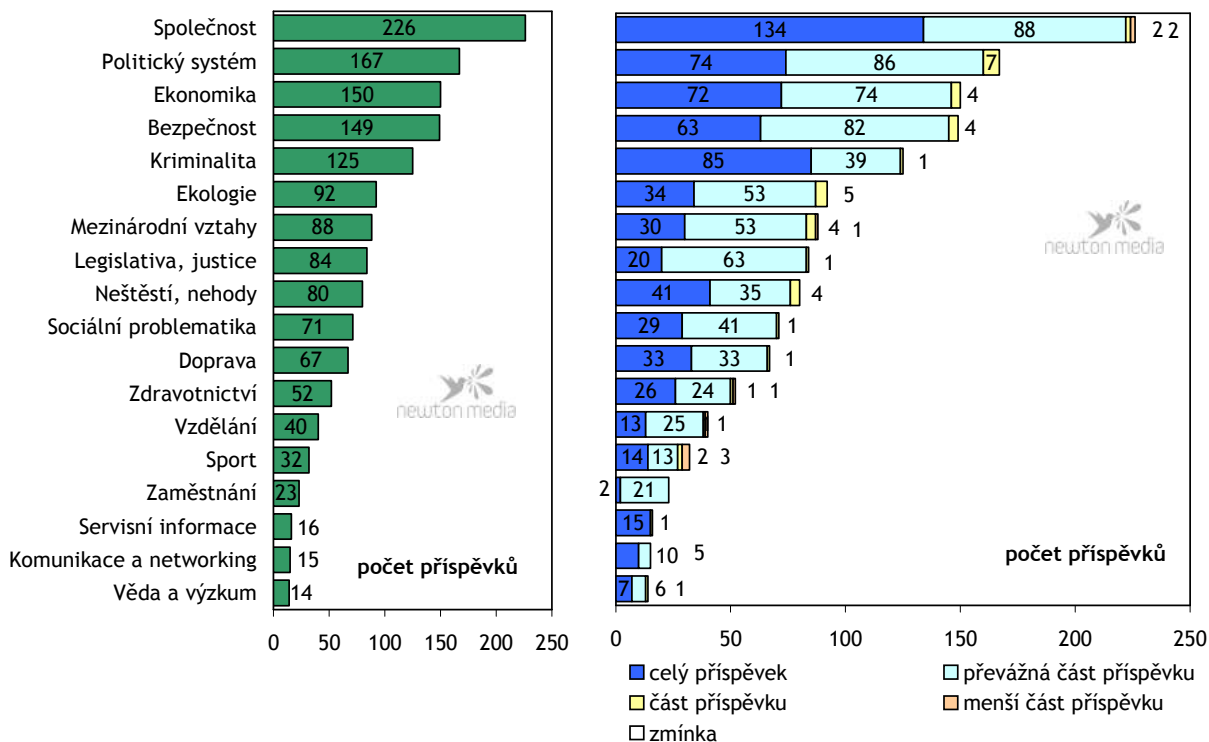
1. KLÍČOVÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	3
2. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI VE ZPRAVODAJSTVÍ.....	4
2.1. TEMATICKÁ STRUKTURA ZPRAVODAJSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ	4
2.1.1. <i>Domácí zpravodajství</i>	5
2.1.2. <i>Zahraniční zpravodajství</i>	5
2.2. POLITICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	8
2.2.1. <i>Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	8
2.2.2. <i>Medializace politiků - podle hodnocení</i>	10
2.3. EKONOMICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	12
2.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení</i>	12
2.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	13
2.4. STRUKTURA ZPRAVODAJSTVÍ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	14
3. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ ČT	15
3.1. TEMATICKÁ STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ	15
3.1.1. <i>Domácí témata v publicistických pořadech</i>	16
3.1.2. <i>Zahraniční témata v publicistických pořadech</i>	16
3.2. POLITICKÉ SUBJEKTY V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH ČT	18
3.2.1. <i>Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	18
3.2.2. <i>Medializace politiků v publicistických pořadech</i>	20
3.2.3. <i>Vliv redaktora</i>	21
3.3. MEDIALIZACE EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH	22
3.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení</i>	22
3.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	23
3.4. STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	23
4. METODIKA.....	24
4.1. ÚVODEM	24
4.2. KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ VYVÁŽENOSTI.....	24
4.2.1. <i>Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů</i>	24
4.2.2. <i>Rozsah informace v příspěvku</i>	25
4.2.3. <i>Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	25
4.2.4. <i>Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	25
4.2.5. <i>Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků</i>	25
4.2.6. <i>Hodnotové zabarvení příspěvků</i>	25
4.2.7. <i>Vliv redaktora</i>	25
5. SEZNAM SLEDOVANÝCH POŘADŮ ČESKÉ TELEVIZE	26

1. Klíčové výsledky analýzy

- Ani květnová analýza neprokázala, že by byl nějaký **politický** či **ekonomický** subjekt Českou televizi zvýhodňován. Míra medializace politických stran víceméně odpovídala jejich reálnému postavení v politickém životě společnosti, které je dáno hlavně jejich volebním výsledkem, případně účastí ve vládě, Parlamentu, ve vedení krajů a velkých měst. Jednotlivé příspěvky se navíc ve většině případů stavěly k sledovaným politickým uskupením a ekonomickým firmám neutrálně. Z hodnotově zabarvených příspěvků byly nejčtenější ty ambivalentní, jež zpravidla poskytl kritizovaným subjektům možnost vyjádřit se nebo přinesly ve sporných kauzách názory všech zúčastněných stran.
- V květnovém zpravodajství ČT se vyskytl pouze jeden čistě **negativní** příspěvek o politické straně (viz [graf 2.2.1.](#)). V této reportáži se veřejnoprávní televize zabývala předlistopadovou minulostí **komunistického** poslance Josefa Vondrušky, jenž měl coby bachař věznic v Minkovicích týrat politické vězně. Kladně byla v jednom případě hodnocena KDU-ČSL, a to díky podílu lidoveckého starosty Bantice Reného Remeše na vybudování biokoupaliště ve zmíněné obci. Kromě Remeše si po jedné **pozitivně** zabarvené zprávě připsali ministr školství Ondřej Liška, poslanec Přemysl Rabas a prezident Václav Klaus (viz [kap. 2.2.2.](#)). Poprvé od začátku roku se ve vybraných zpravodajských pořadech neobjevil ani jeden pozitivní či negativní příspěvek o sledovaných společnostech (viz [graf 2.3.1.](#)). Po dvou ambivalentních hodnocení publikovala ČT o Metrostavu, ČSOB a Tatře Kopřivnice.
- V **publicistických** pořadech byly politické subjekty kritizovány častěji než ve zpravodajství. Výrazný podíl na negativní a ambivalentní medializaci stran a jednotlivých politiků měl tradičně pořad **168 hodin**, který se snaží komentovat dění na politické scéně s jistým nadhledem. Kritice zde bývají zpravidla podrobeni zástupci všech stran bez rozdílu; výjimkou se tentokrát stali jen zelení (viz [graf 3.2.2.](#)). O medializaci sledovaných tuzemských firem se podělily pořady POKR a Reportéři ČT. Zatímco POKR citoval zástupce firmy RWE Transgas, společností Severočeské doly, ČEZ a ČSOB se dostalo ambivalentního hodnocení v reportážích pořadu Reportéři ČT (viz [kap. 3.3.1.](#)).
- Ve srovnání s minulým měsícem klesl více než na polovinu (ze 14 na 6) počet příspěvků ve vysílání ČT, v nichž byl pozorován **vliv vystupování redaktora** na hodnotové zabarvení příspěvků vůči sledovaným subjektům. Podíl těchto příspěvků na vysílání ČT nedosáhl ani jednoho procenta (6 z 1 143 příspěvků, tj. 0,5 %). Všechny šest příspěvků bylo odvysíláno v publicistických pořadech. Tvůrci pořadu 168 hodin kritizovali ve dvou příspěvcích celkem šest politiků. V pořadu Reportéři ČT se vyskytly dvě reportáže s vlivem redaktora na vyznění příspěvku. Zatímco v první reportáži se redaktor vyjádřil kriticky k postupu ČSOB v kauze okradení klienta na břeclovské pobočce banky, ve druhém příspěvku se autoři zaměřili na aktéry případu kontroverzního pronájmu Kamencového jezera v Chomutově, mezi něž patřili zdejší politici ODS a společnost Severočeské doly (viz [kap. 3.2.2.](#) a [3.3.1.](#)). K vlivu vystupování redaktora na celkové vyznění příspěvku je důležité poznamenat, že v publicistice se od redaktora názor očekává, což ovšem neplatí pro moderátory diskusních pořadů. Vystupování Václava Moravce v Otázkách a Michaely Jílkové v pořadu Máte slovo nemělo ani v jednom případě vliv na celkové hodnocení politiků.
- Zpravodajství veřejnoprávní televize se znovu vyznačovalo **tematickou pestrostí**. Největší pozornosti se potřetí za sebou těšila společenská témata, kam patří mimo jiné i příspěvky o kultuře, církvích či způsobech trávení volného času. Druhé místo v žebříčku tematických okruhů náleželo politickému systému. Vzestup z minulého měsíce potvrdil okruh ekonomika, jenž se umístil opět na třetí příčce. Za ekonomikou následovala témata bezpečnost, kriminalita, ekologie, mezinárodní vztahy atd. (viz [kap. 2.](#)). V publicistice se poprvé od začátku roku 2008 více příspěvků týkalo politického systému než ekonomiky (více [viz v kap. 3.](#)).

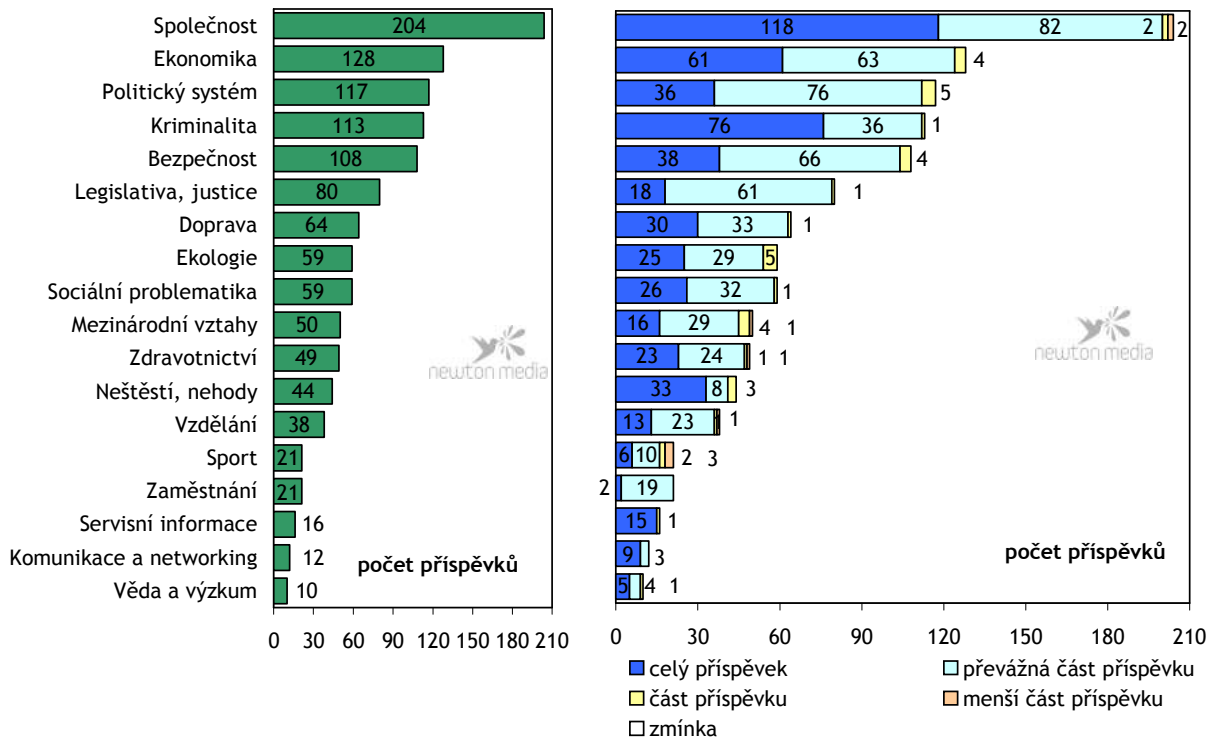
2. Analýza vyváženosti ve zpravodajství

2.1. Tematická struktura zpravodajských příspěvků

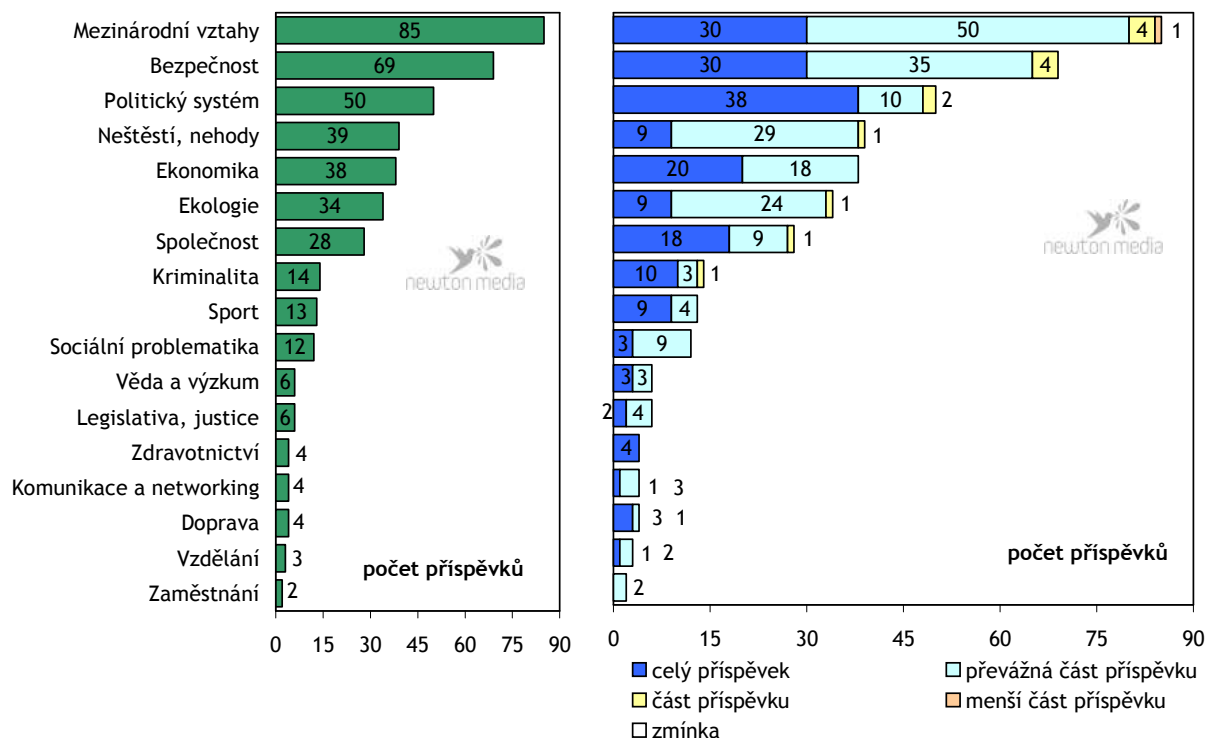

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů ve vybraných zpravodajských pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

2.1.1. Domácí zpravodajství

2.1.2. Zahraniční zpravodajství

Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v domácím, resp. v zahraničním zpravodajství.

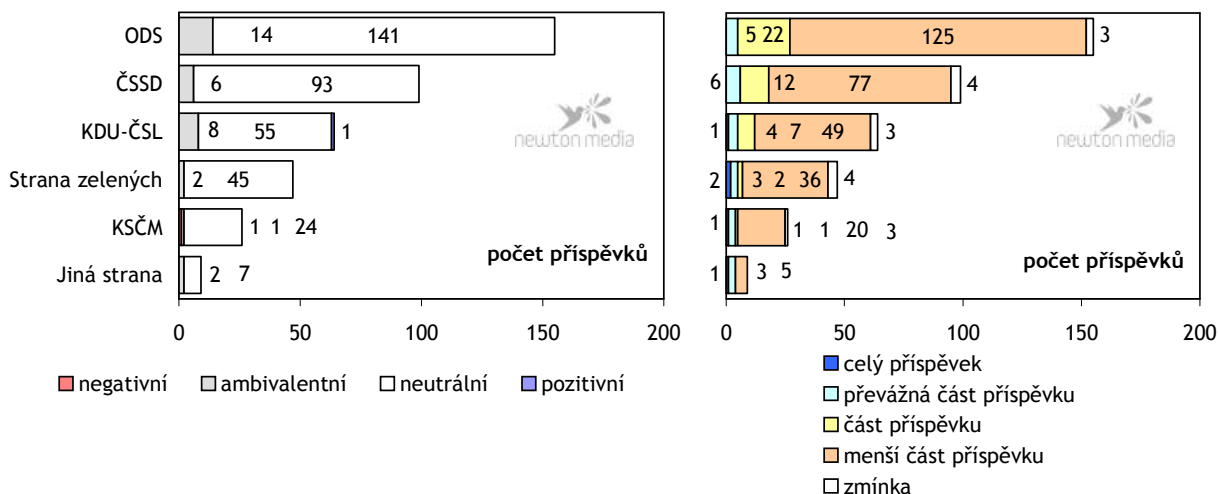
- Na prvních třech místech **žebříčku tematických okruhů** podle počtu příspěvků nenastala v porovnání s předcházejícím měsícem žádná změna. Tematický okruh **společnost**, do kterého se řadí zprávy ze života společnosti, o kultuře, o způsobech trávení volného času či o církvích, se potřetí za sebou umístil na první příčce. Společenská témata nevládla zpravodajství veřejnoprávní televize pouze v prvních dvou měsících letošního roku, kdy i díky prezidentským volbám podle počtu příspěvků zvítězil politický systém.
- Ve zpravodajství vztahujícím se k tematickému okruhu **společnost** (226 příspěvků) byly opět hojně zastoupeny události z kultury. Česká televize se soustředila například na filmový festival v Cannes, jemuž věnovala pět reportáží odvysílaných v Událostech, přičemž jednu z nich, týkající se premiéry čtvrtého dílu filmu Indiana Jones, převzaly i Události, komentáře (ČT 2 19.5.2008). Z dalších zpráv z kultury lze zmínit vystoupení dua Irglová - Hansard v newyorské Radio City Music Hall, reportáž o výstavě děl Oskara Kokoschky ve Vídni, vystoupení pěvkyně Edity Gruberové na Pražském jaru či instalaci sochy od Kurta Gebauera v Brně. Česká televize neopomněla informovat ani o sporech ohledně nové grantové politiky pražského magistrátu v oblasti kultury. Šest květnových zpravodajských příspěvků pojednávalo o návrhu vládního zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi. Mezi náměty reportáží zařazených do okruhu společnost náležely mimo jiné i oprava Becherovy vily v Karlových Varech, objevení nového indiánského kmene v Amazonii nebo rozhodnutí pražského obvodního soudu ve při o dědictví po spisovateli Jaroslavu Foglarovi.
- Příspěvky zahrnuté do tematického okruhu **politický systém** (167) často pojednávaly o sporech týkajících se reformy zdravotnictví prosazované ministrem Tomášem Julínkem. Z dalších politických událostí, o něž se ČT zajímala, uveďme například volební sjezd KSČM, zapojení ministra kultury Václava Jehličky do jednání představitelů magistrátu a protestujících divadelníků o novém systému financování pražské kultury nebo návštěvu Václava Klause v Královohradeckém kraji (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 20.5.2008). Stranou pozornosti České televize nezůstal ani další vývoj v údajné korupční kauze Jiřího Čunka či vznik sdružení s názvem Přátelé Miloše Zemana, jež usiluje o návrat bývalého premiéra do vrcholné politiky. Veřejnoprávní televize referovala i o odškodnění, které na státu vysoudila strana SNK-ED kvůli nevyplaceným penězům získaným za mandáty v komunálních volbách v roce 2002 (ČT 1, 19:00 Události a ČT 2, 22:30 Události, komentáře - shodně 30.5.2008). Politiky na místní úrovni se týkala například reportáž o protestech ústecké opozice proti způsobu rozdělování peněz z fondu hejtmana Ústeckého kraje (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 7.5.2008). K nejčastějším námětům zahraničního zpravodajství patřila komplikovaná situace před druhým kolem prezidentských voleb v Zimbabwe (5x Události a 1x Události, komentáře). ČT se dále zaměřila na souboj Hillary Clintonové a Baracka Obamy o demokratickou nominaci na amerického prezidenta, na postoj barmské junty k řešení následků ničivého cyklonu Nargis, na srbské či gruzínské volby.
- Tematický okruh **ekonomika** (150) podruhé za sebou obsadil třetí příčku v pořadí podle počtu příspěvků. V rámci domácího zpravodajství se Česká televize zabírala mimo jiné vývojem české ekonomiky jako celku, zpomalením růstu ve stavebnictví nebo zvyšujícími se cenami pohonných hmot v ČR. Mezi ekonomicky laděné příspěvky náležely reportáže o zvažovaném rozšíření dukovanské jaderné elektrárny, o vítězství Škody Auto v soutěži na dodání nových vozů pro českou policii a o obavách zemědělců na Vysočině z výrazného snížení dotací. Zahájení stavby farmaceutického závodu v Opavě se věnovaly Události v regionech - Ostrava (ČT 1 19.5.2008). Reportáže na pomezí domácího a zahraničního zpravodajství se zabývaly například českou účastí na světové výstavě Expo 2010, rostoucími cenami ropy nebo pohledávkami ČR v zahraničí ve výši 23 miliard korun (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 13.5.2008). Součástí zahraničního zpravodajství z ekonomiky byly například reportáže o tzv. kuřecí válce mezi Evropskou unií a USA, o protestech evropských rybářů proti drahé naftě či údajný záměr belgické pivovarnické společnosti InBev převzít jejího amerického rivala Anheuser Busch.
- Celkem 21 ze 149 příspěvků uveřejněných k tématu **bezpečnost** se vztahovalo k americké protiraketové obraně, jejíž součástí má být i radarová základna v Brdech. Tyto reportáže se zaměřily na protesty odpůrců radaru z domova i ze zahraničí, na pražskou konferenci NATO o protiraketové obraně nebo na jednání mezi USA a Polskem, respektive USA a ČR. V bloku zpráv z ciziny odvysílala ČT například reportáže o teroristických útocích v Libanonu a v indickém Džajpúru, o reakci súdánské armády na útok povstalců na hlavní město Chartúm či o střetech demonstrantů s policií kvůli odpadkům v Neapoli. V tuzemském zpravodajství nechyběly informace o zrušení vojenského útvaru v Jindřichově Hradci, o roli bývalého náčelníka generálního štábu Pavla Štefky v případě zneužívání vojenských fondů nebo o povolených i zakázaných pochodech neonacistů v Česku.

V dalších reportážích zaměřených na českou armádu poukázala ČT na odchod špičkových pilotů stíhaček Gripen z českého letectva nebo na opětovné zpoždění dodávky obrněných transportérů Pandur (ČT 1, 19:00 Události 15.5.2008).

- Tematický okruh **kriminalita** (125) si oproti dubnu 2008 o jednu příčku pohoršil, když si v žebříčku témat prohodil pořadí s bezpečností. Reportáže související s kriminalitou přinesly například informace o dalším vývoji případu údajné korupce Jiřího Čunka, o soudu s Barborou Škrlovou a Kateřinou Mauerovou zapletenými do kauzy týrání dětí v Kuřimi nebo o krádežích bronzových destiček na Národním hřbitově v Terezíně. K námětům reportáží k tématu kriminalita patřilo i podezření, že se správce konkurzní podstaty podniku Transporta Chrudim dopustil stomilionového podvodu (ČT 1, 19:00 Události 22.5.2008). Příspěvky ze zahraničí se nejčastěji věnovaly případu z rakouského Amstettenu, kde Josef Fritzl několik let věznil a zneužíval svoji dceru.
- Podruhé v letošním roce pronikla **ekologie** (92) mezi šest nejmedializovanějších tematických okruhů ve zpravodajství České televize (poprvé se tak stalo v březnu). V rámci daného tématu televize seznámila své diváky se sporem mezi vedením šumavského národního parku a zdejšími starosty o podobu nového návštěvního řádu. Správa šumavského parku byla medializována i kvůli svému záměru zpřísnit pravidla pro vodáky na horním toku Vltavy (ČT 1, 19:00 Události 11.5.2008). Většinu domácích příspěvků o ekologii uveřejnila ČT v rámci Událostí z regionů. V nich se mimo jiné soustředila na likvidaci ropných lagun na Ostravsku nebo na přemnožení švábů v ústecké čtvrti Krásné Březno (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 6.5.2008). Většina zpráv ze zahraničí zahrnutých do tematického okruhu ekologie rozebírala následky cyklonu Nargis v Barmě a škody způsobené zemětřesením v jihozápadní Číně.

2.2. Politické zpravodajství

2.2.1. Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků

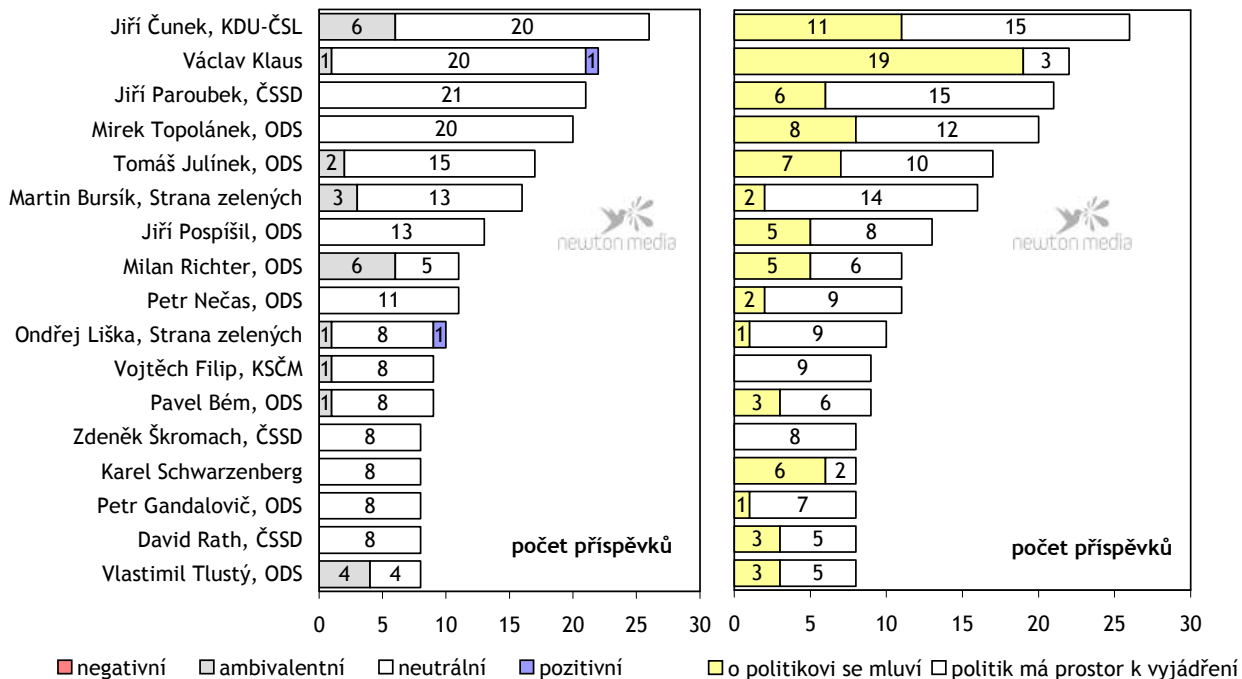
Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran ve zpravodajských pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Pořadí politických stran podle počtu příspěvků ve zpravodajství ČT zůstává od začátku roku 2008 neměnné. Rovněž v květnu 2008 se drtivá většina zpravodajských příspěvků stavěla ke sledovaným stranám neutrálně. Z hodnotově zabarvených příspěvků převládaly ty ambivalentní, v nichž kritizovaný subjekt zpravidla dostal prostor pro vyjádření. Čistě pozitivní či negativní reportáže o politických partajích bývají ve zpravodajství ČT výjimkou a nejinak tomu bylo i v aktuálním období.
- Jediný negativní příspěvek o politických stranách se vztahoval ke **KSČM**, přesněji řečeno ke komunistickému poslanci **Josefu Vondruškovi**. Sama skutečnost, že se poslanec podle policie při svém normalizačním působení ve věznicích dopustil zneužití pravomocí veřejného činitele, vyznívala pro Vondrušku negativně. KSČM se stala námětem nepříznivého příspěvku teprve podruhé v letošním roce. Medializace této strany ve vysílání ČT se vyznačuje vysokým podílem neutrálních příspěvků. (Například v minulém měsíci nebyl o ní ve zpravodajských pořadech publikován ani jeden hodnotově zabarvený příspěvek). Je to způsobeno mimo jiné i tím, že široká veřejnost chápe jako hlavní opoziční stranu ČSSD, s níž také zástupci vládní koalice - zejména ti z ODS - svádějí v médiích hlavní boje. KSČM coby strana s dosud nezměněným nulovým koaličním potenciálem (nikdo s ní zatím nehodlá spolupracovat na vládní úrovni) stojí poněkud v pozadí. Ambivalentně se ke komunistům stavěla reportáž o jejich prvomájových oslavách (ČT 1, 19:00 Události 1.5.2008).
- Poprvé v roce 2008 se ve zpravodajství veřejnoprávní televize objevil pozitivně laděný příspěvek o **KDU-ČSL**. Jeho hodnocení zohledňovalo roli člena strany Reného Reměše, který coby starosta Bantic přispěl k vybudování přírodního biokoupaliště v této obci (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Brno 7.5.2008). V květnu 2008 se kromě lidovců žádná jiná strana nestala námětem kladně zabarveného příspěvku. V osmi zprávách se KDU-ČSL dostalo ambivalentního hodnocení. Pět z osmi reportáží souviselo s kauzou lidoveckého předsedy Jiřího Čunka. Platilo to například pro příspěvek o výpovědi krajské státní zástupkyně Zlatuše Andělové při soudním jednání, ve kterém špičky justice v čele s Renatou Veseckou žalují Marii Benešovou kvůli jejím výrookům o „zákulisní justiční mafii“ ovlivňující mimo jiné i vyšetřování šéfa KDU-ČSL (ČT 1, 19:00 Události

12.5.2008). Další nejednoznačné příspěvky o lidovcích informovaly o sporu Cyrily Svobody s organizací Domov svaté Rodiny o činžovní dům v Praze, o reakci místopředsedy strany Romana Líka na kritiku lidovců kvůli církevním restitucím ze strany komunistického předsedy Filipa či o neshodě ministrů Kalouska (KDU-ČSL) a Lišky (SZ) ohledně částky, o níž se navýší platy učitelů.

- Nejvyšší medializaci si stabilně udržuje **ODS**, o což se hlavně zasloužilo její silné zastoupení ve vládě, Parlamentu, krajských zastupitelstvech a vedení velkých měst. Většina příspěvků (141 ze 155, tj. 91 %) měla tradičně neutrální charakter. V dosavadním průběhu letošního roku bylo ve zpravodajství ČT o ODS uveřejněno po dvou pozitivních a negativních příspěvcích. Z hodnotově zabarvených příspěvků převládaly - podobně jako u ostatních stran - **ambivalentní** příspěvky. V aktuálním období jich bylo o ODS odvysíláno 14, tedy nejvíce ze všech stran zastoupených v Poslanecké sněmovně. Šest ze 14 nejednoznačných příspěvků problematizovalo kroky některých regionálních politiků z řad zmíněné strany. Například starosta Plané nad Lužnicí Jiří Šimánek hájil v Událostech v regionech (Praha 6.5.2008) městkou vyhláškou, která v rozporu se zákonem zkracuje vzdálenost barů s hracími automaty od škol. Celostátní politiky se dotýkal například nejednoznačný příspěvek o sporech ohledně výstavby nové Národní knihovny. Poslanec ČSSD Jandák v této reportáži prohlásil: „*Se ortodoxní ODS vzpamatovala, zešilela, v tom momentu zablokovali všechno, dokonce pan prezident se chtěl poutat*“ (ČT 1, 19:00 Události 4.5.2008).
- Druhou nejzastoupenější stranou ve zpravodajství ČT byla **ČSSD**, přičemž šest z 99 příspěvků se přiklápělo k **ambivalentnímu** hodnocení. Čtyři ze šesti nejednoznačných příspěvků pojednávaly o sociálních demokratech působících na celostátní úrovni. V těchto reportážích zpravidla vystupoval některý ze zástupců ČSSD, na něhož reagoval někdo z konkurenčních politických stran. Například výstupy z programové konference ČSSD komentovali zástupci ODS včetně ministra vnitra Ivana Langera: „*Sociální demokracie byla vždy v uplynulých kampaních nositelem té brutální negace a agresivních útoků vůči svým soupeřům*“ (ČT 1, 19:00 Události 31.5.2008). V jednom z dalších příspěvků odmítl místopředseda ČSSD Zdeněk Škromach názor předsedy komunistů Vojtěcha Filipa, že ČSSD v některých případech pomáhá vládní koalici: „*Já si myslím, že to tak není, prostě každý máme svoji politiku, komunisti mají svoji, sociální demokracie má svoji a tu prosazujeme*“ (ČT 1, 19:00 Události 17.5.2008).
- O **Straně zelených** publikovala veřejnoprávní televize 47 příspěvků, z toho pouze dva byly hodnotově zabarvené, a to **ambivalentně**. První nejednoznačná reportáž se týkala výše zmíněného nesouladu ve výrocih lidoveckého ministra Kalouska a ministra školství za zelené Ondřeje Lišky ohledně navýšení platů učitelů (ČT 1, 19:00 Události 6.5.2008). Ve druhém příspěvků reagoval Martin Bursík na kritiku zelených z úst předsedy KSČM Vojtěcha Filipa následovně: „*Naši politiku nehodnotí komunisté, ale hodnotí ji voliči a veřejnost*“ (ČT 1, 19:00 Události 17.5.2008). O SZ jako o jediném politickém uskupení odvysílala veřejnoprávní televize dva **celé příspěvky**, jež se v plném svém rozsahu zabíraly rozpory uvnitř této strany (ČT 1, 19:00 Události a ČT 2, 22:30 Události, komentáře - shodně 26.5.2008).
- Strany nezvolené v posledních volbách do Poslanecké sněmovny reprezentovala ve všech devíti případech **SNK-ED**. Tato strana byla ve dvou případech hodnocena **ambivalentně**. V krátké zprávě ČT poukázala na vystoupení europoslankyně Jany Hybáškové ze SNK-ED (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 19.5.2008). Druhý ambivalentní příspěvek zachytil rozpory uvnitř zlínské organizace Evropských demokratů (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Brno 28.5.2008). Dva ze sedmi neutrálních příspěvků o dané straně referovaly o odškodném, které strana vysoudila kvůli nevyplaceným finančním příspěvkům za mandáty získané v komunálních volbách v roce 2002. Ostatní neutrální příspěvky vesměs zmiňovaly regionální politiky zvolené na kandidátce SNK-ED. Výjimkou se stal příspěvek týkající se amerického a evropského přístupu k boji s terorismem, přičemž jednou z citovaných osob byla i tehdejší členka SNK-ED Jana Hybášková (ČT 1, 19:00 Události 1.5.2008).

2.2.2. Medializace politiků - podle hodnocení

Grafy představují nejčastěji medializované politiky ve zpravodajství České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

2.2.2.1. Vliv redaktora

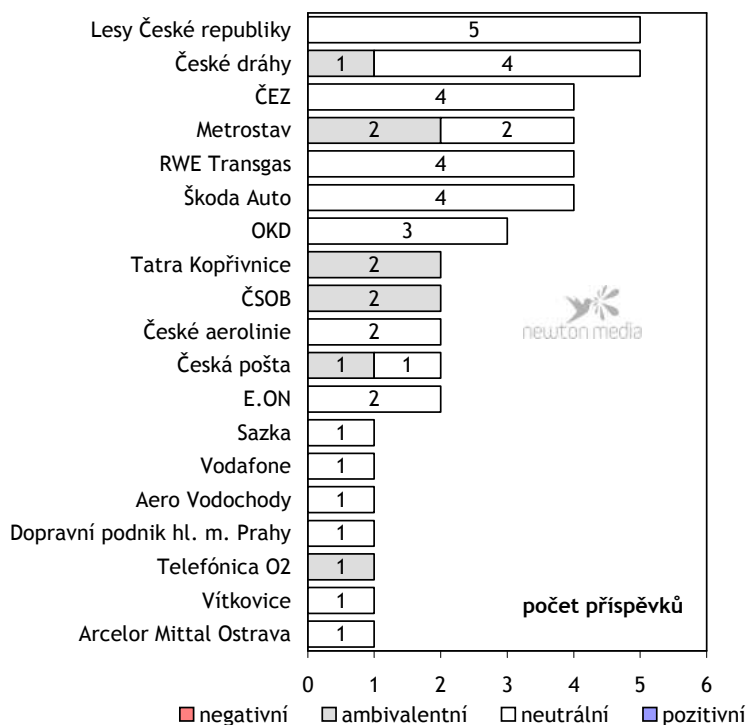
V květnu 2008 nebyl zaznamenán vliv redaktora na celkové hodnotové zabarvení příspěvku vůči sledovaným společnostem.

- Vůbec poprvé se do čela žebříčku nejmedializovanějších politiků ve zpravodajství ČT probojoval předseda KDU-ČSL **Jiří Čunek**, jehož publicita byla přizívána jeho údajnou korupční kauzou, o níž ostatně pojednávalo všech šest **nejjednoznačnějších** příspěvků. V jednom z nich šéf lidovců vysvětloval, proč odmítl vypovídat před soudem v Přerově, který se zabýval údajným pokusem o podplácení Marcely Urbanové, korunní svědkyně v jeho korupční kauze: „*Jsem při výkonu funkce senátora získal informace, které s tímto případem něco společného mají, a proto podle článku dvacet osm ústavy nemusím využít práva otevřít výpověď*“ (ČT 1, 19:00 Události 16.5.2008). V neutrálně laděných reportážích se Jiří Čunek vyjadřoval například k rozhodnutí české vlády uznat Kosovo, ke Kaplickému návrhu Národní knihovny či k rozhodnutí Ústavního soudu, že poplatky ve zdravotnictví nejsou v rozporu s ústavním právem lidí na bezplatnou zdravotní péči.
- Druhé místo podle počtu příspěvků náleželo prezidentovi **Václavu Klausovi**, jenž tak dosáhl svého nejlepšího umístění od února, kdy byl první. Zde je ovšem nutno připomenout, že měsíce leden a únor byly silně ovlivněny prezidentskou volbou. V květnu 2008 se prezident Klaus jako jeden ze čtyř politiků stal námětem **pozitivního** příspěvku. První program ČT v něm informoval o Velké zlaté medaili, již univerzita v Hradci Králové odměnila Václava Klause za zásluhy o svobodný rozvoj hospodářství (19:25 Události v regionech - Praha 20.5.2008). Jediný **ambivalentní** příspěvek o českém prezidentovi přinesl různé názory na prezidentovo rozhodnutí vetovat antidiskriminační zákon (ČT 1, 19:00 Události 16.5.2008).

- Kromě Václava Klause se **pozitivního** hodnocení dočkali i starosta obce Bantice **René Remeš** (viz třetí odstavec [kap. 2.2.1.](#)), poslanec zelených **Přemysl Rabas**, proti jehož odvolání z funkce ředitele Podkrušnohorského zooparku se konala demonstrace v Chomutově (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 14.5.2008) a ministr školství **Ondřej Liška**, jenž pro učitele „*získal navíc čtyři a půl miliardy korun a slibuje další podporu*“ (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 5.5.2008).
- Ze sledovaných politiků byl **negativně** hodnocen pouze komunistický poslanec **Josef Vondruška**, který před rokem 1989 pracoval jako bachař ve věznici v Minkovicích, kde měl údajně fyzicky týrat disidenty (viz druhý odstavec [kap. 2.2.1.](#)).
- Nejvíce **ambivalentních** hodnocení (6) si vedle Jiřího Čunka připsal i pražský radní **Milan Richter**, který se v médiích stal symbolem nové grantové politiky magistrátu v oblasti kultury. Česká televize se v této souvislosti zaměřila na protesty některých divadelníků, kteří požadovali mimo jiné i Richterovo odstoupení. Ten se ke vzniklé situaci vyjádřil v hlavní části Události: „*Sezval jsem kulaté stoly, sezval jsem obě dvě skupiny divadelníků, aby navrhly své řešení, nebo možná svůj návrh, jak lépe nastavit grantový systém*“ (ČT 1 25.5.2008).
- Nejednoznačně vyzněla polovina všech příspěvků o poslanci ODS **Vlastimilu Tlustém**. Dva ambivalentní příspěvky se vázaly k poslancovu odmítavému stanovisku k vládnímu návrhu na majetkové vyrovnání s církvemi, zbývající dva se pak zabývaly tím, do jaké míry lze Tlustého coby exministra financí vinit kvůli nevyplacení příspěvku evropským demokratům za mandáty získané v komunálních volbách v roce 2002. Vlastimil Tlustý k tomu poznamenal: „*Nenesu určitě žádnou odpovědnost. Kdo ji nese, to netuším, ale já to nejsem*“ (ČT 1, 19:00 Události a ČT 2, 22:30 Události, komentáře - shodně 30.5.2008).
- Dva ze tří **ambivalentních** příspěvků o **Martinu Bursíkovi** obsahovaly jeho reakce na vystoupení Bursíkových stranických odpůrců. Třetí nejednoznačný příspěvek se věnoval kritice hejtmanů na adresu ministra životního prostředí kvůli údajně nedostatečné pomoci obcím s financováním čistíren odpadních vod a kanalizací. V této reportáži ČT zprostředkovala odpověď Martina Bursíka na tuto kritiku (ČT 1, 19:00 Události v regionech - Ostrava 30.5.2008).
- Premiér **Mirek Topolánek**, jemuž v žebříčku politiků po dva měsíce náležela první příčka, skončil tentokrát čtvrtý. Medializace ministerského předsedy se vyznačovala neutrálním vyzněním jednotlivých příspěvků. V květnu 2008 Česká televize ve sledovaných pořadech neinformovala o Topolánkově dovolené na Sardinii, kterou problematizovaly významné celostátní deníky.

2.3. Ekonomické zpravodajství

2.3.1. Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení

V grafu jsou zachyceny společnosti, jež byly nejčastěji medializovány ve zpravodajských pořadech ČT.

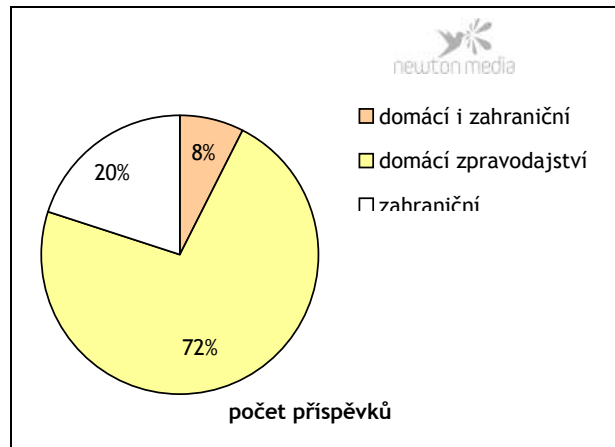
- O pozici nejmedializovanější společnosti ve zpravodajství České televize se podělily **Lesy ČR** a **České dráhy**. Zástupci prvně zmíněného podniku se ve sledovaných relacích vyslovovali ke krizi na trhu s dřevem, k likvidaci polomů, k hrozící kůrovcové kalamitě a k vlivu chovu daňků na menší výskyt orchidejí v Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Brno 26.5.2008).
- Jeden z pěti příspěvků o **ČD** měl **ambivalentní** vyznění. Tato reportáž se týkala červnového zdražení některých jízdenek a zrušení části výhodných tarifů. ČT poskytla prostor k vyjádření i cestujícím, z nichž jeden řekl: „Vzhledem k tomu, že jsme měli dneska hodinu zpoždění, tak si myslím, že zdražování neodpovídá“ (ČT 1, 19:00 Události 8.5.2008). Mezi náměty neutrálních příspěvků se řadily vyjednávání drah s mobilními operátory o šíření mobilního signálu na železnici či snaha ČD získat povolení pro provozování lokomotivy Taurus na českých železnicích.
- Poprvé v roce 2008 se ve zpravodajství veřejnoprávní stanice neobjevil ani jeden pozitivní či negativní příspěvek o sledovaných společnostech. Z hodnotově zabarvených příspěvků byly zastoupeny pouze ty **ambivalentní**, přičemž po dvou nejednoznačných hodnocení si připsaly **Metrostav**, **Tatra Kopřivnice** a **ČSOB**. V případě **Metrostavu** se jednalo o reportáž o propadlé půdě v pražské Stromovce v důsledku stavby tunelu Blanka. Ředitel Metrostavu Ivan Hrdina k dané kauze poznamenal: „Celý projekt je závislý na průzkumu, který byl proveden, a nikdy tu zeminu, tu horu neprozkoumáte stoprocentně“ (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 21.5.2008).

- Pro automobilku **Tatra Kopřivnice** vyzněly nejednoznačně příspěvky o rozhodnutí české armády pozastavit přebírání Tatrovek kvůli závadě u kabin těchto vozů (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 23.5.2008 a ČT 1, 19:00 Události 24.5.2008). **Ambivalentní** příspěvky o **ČSOB** se vztahovaly ke sporu banky se společností Finance International o peníze, o které měl společnost připravit zaměstnanec břeclavské pobočky ČSOB (ČT 1, 19:00 Události a ČT 2, 22:30 Události, komentáře - shodně 19.5.2008).
- Ambivalentní příspěvek o **České poště** se vracel k aféře s nedoručenými dopisy, jež několik let „odpočívaly“ na vlakovém nádraží v Břeclavi. Podle ČT se pošta rozhodla zásilky doručit, neboť jsou hygienicky nezávadné (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Brno 19.5.2008). Námětem nejednoznačné reportáže o firmě **Telefónica O2** byly problémy s tísňovými linkami ve třech velkých městech v Karlovarském kraji (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 7.5.2008).

2.3.2. Vliv redaktora

V květnu 2008 nebyl zaznamenán vliv redaktora na celkové hodnotové zbarvení příspěvku vůči sledovaným společnostem.

2.4. Struktura zpravodajství podle geografického zaměření

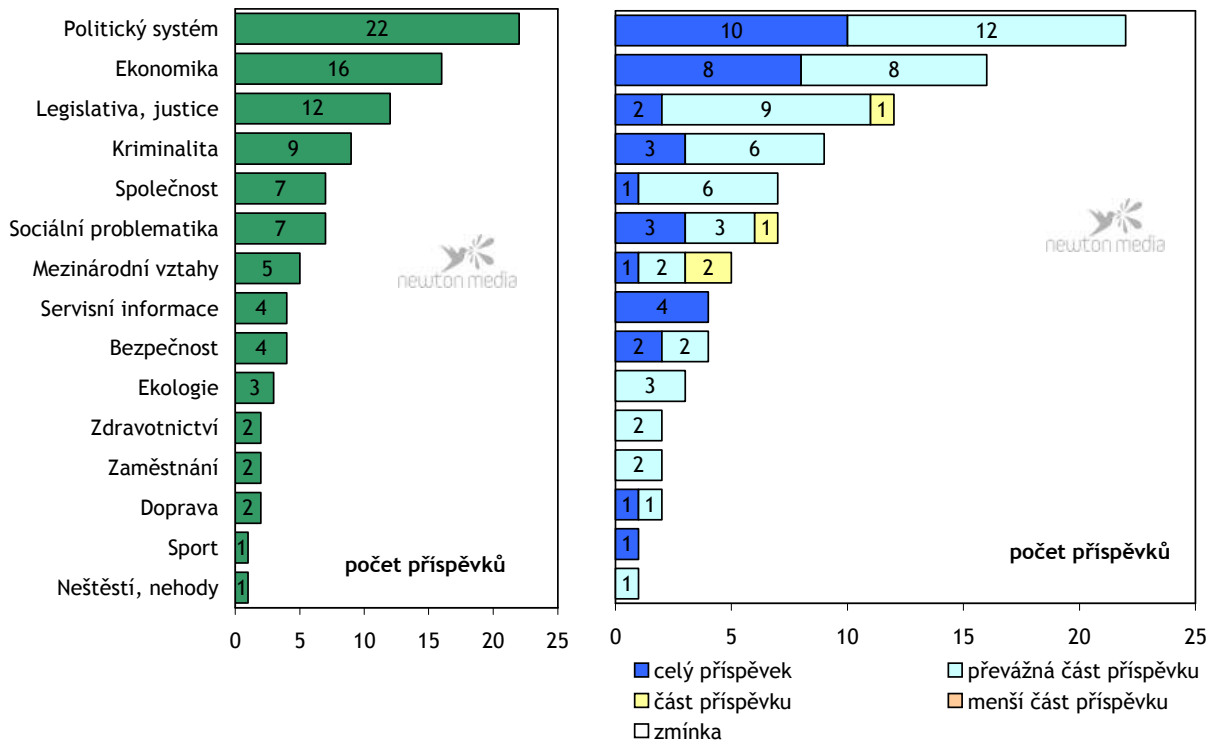

Graf ukazuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných zpravodajských pořadech České televize.

- Ve struktuře zpravodajství podle geografického zaměření nenastaly v porovnání s dubnem žádné dramatické změny. Podíl čistě domácího zpravodajství se snížil o tři procentní body, a to ze 75 % na 72 %. Naopak podíl zahraničního zpravodajství se zvýšil z 18 % na 20 % a mírný nárůst zaznamenaly i příspěvky na pomezí tuzemského a zahraničního zpravodajství (ze 7 % na 8 %).

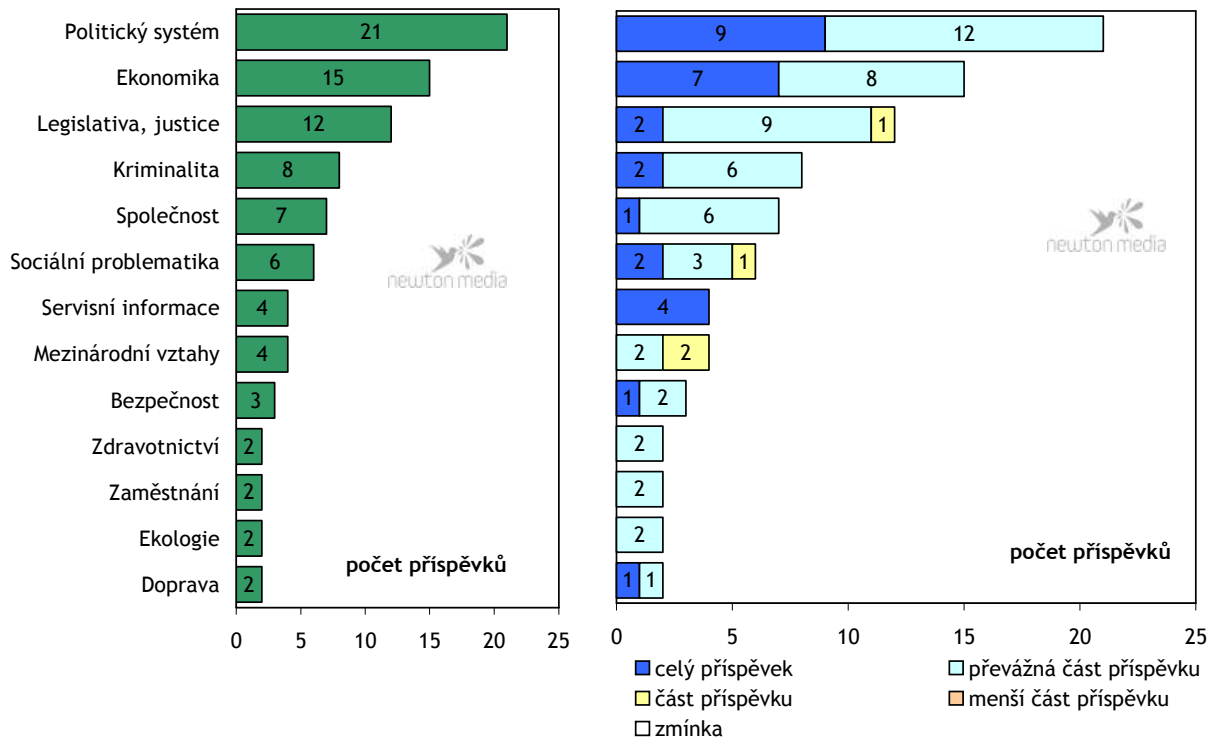
3. Analýza vyváženosti publicistických pořadů ČT

3.1. Tematická struktura publicistických pořadů

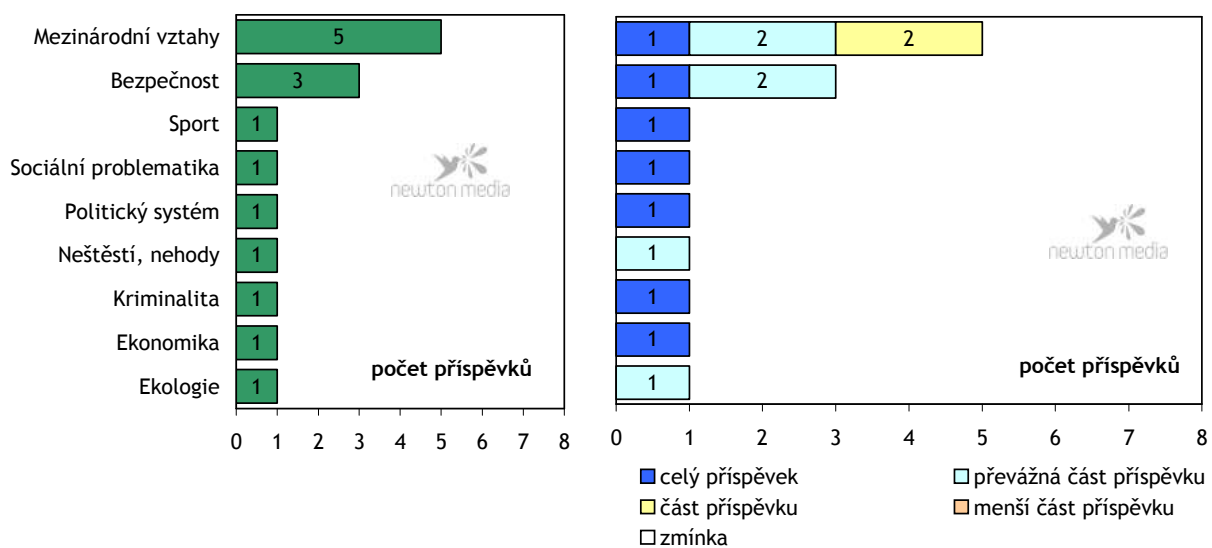

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů v publicistických pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

3.1.1. Domácí témata v publicistických pořadech

3.1.2. Zahraniční témata v publicistických pořadech

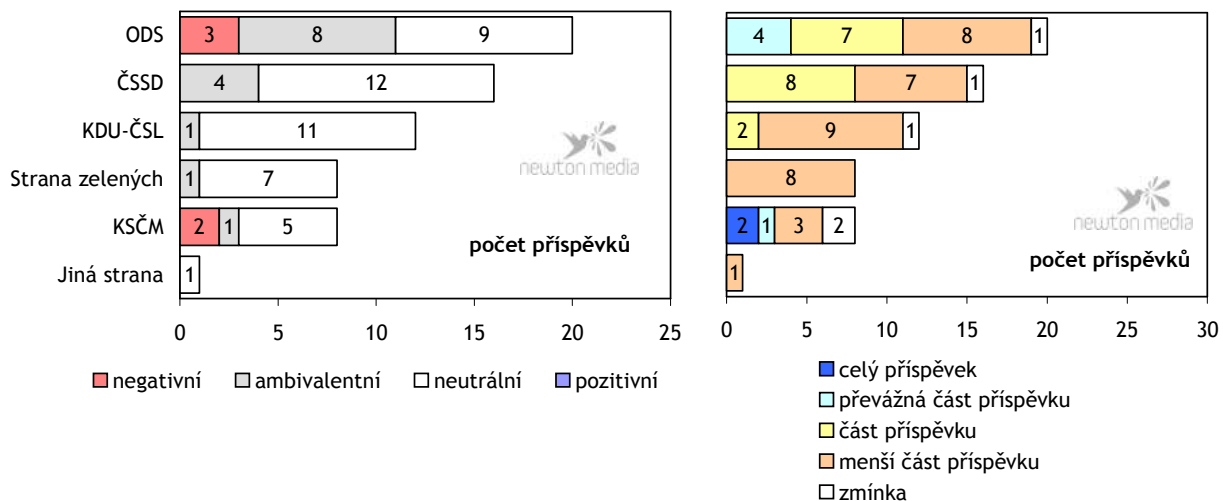

Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v publicistických pořadech ČT s ohledem na geografické zaměření příspěvků.

- Poprvé v roce 2008 se **nejmedializovanějším tematickým okruhem** ve sledovaných publicistických pořadech ČT nestala ekonomika, ale politický systém. Zasloužila se o to zejména skutečnost, že dva květnové svátky připadly na čtvrtek, díky čemuž nebyl vysílán pořad POKR, jenž má hlavní podíl na vysokém zastoupení ekonomických příspěvků v publicistice ČT.
- **Politická témata** byla zastoupena nejčastěji v pořadu 168 hodin (13 z 22 příspěvků). Sedm příspěvků se objevilo v Otázkách Václava Moravce, dvě reportáže týkající se politiky přinesl pořad Reportéři ČT. Ve **168 hodinách** se Česká televize zaměřila mimo jiné na sjezd KSČM v Hradci Králové, na spory ohledně vládního návrhu zákona na majetkové vyrovnání s církvemi nebo na střídání na postu ruského prezidenta. V rubrice zmíněného pořadu Malostranské korekce komentoval redaktor časopisu Týden Miroslav Korecký s určitou nadsázkou dění na české politické scéně. V Otázkách Václava Moravce diskutovali politici mimo jiné o Kaplického návrhu nové Národní knihovny, o sporech ohledně poplatků ve zdravotnictví či o protestech některých umělců proti kulturní politice pražského radního Richtera.
- Z výše řečených důvodů se publicita tematického okruhu **ekonomika** snížila z 37 na 16 příspěvků. Drtivou většinu příspěvků (13 ze 16) opět obstaral pořad **POKR**. Ten se mimo jiné zabýval nekalou soutěží, výhodami založení sdružení podnikatelů, podnikovými školeními a úsporami energie. Dva příspěvky odvysílané v Otázkách VM dne 11.5.2008 měly spojitost s rostoucími cenami potravin a snahou některých zákonodárců přísněji regulovat činnost obchodních řetězců. Pořad 168 hodin se v jedné reportáži věnoval výstavbě gigantických staveb ve světě (ČT 1 11.5.2008).
- Stejně jako v dubnu se na třetí příčce v žebříčku témat umístil okruh **legislativa, justice**. Necelá polovina medializace tématu pocházela z pořadu POKR (5 z 12). Do daného tématu byly zařazeny i výše zmíněné příspěvky o nekalé soutěži. POKR dále nabídl například i recept, jak se mohou cestující domoci svých práv u leteckých společností (ČT 1 29.5.2008). V Otázkách se v jednom ze tří příspěvků diskutovalo o vládním návrhu zákona o církevních restitucích (ČT 1 4.5.2008). Rovněž tři příspěvky k tématu legislativa, justice odvysílala veřejnoprávní televize v rámci pořadu 168 hodin, kde se například rozebíral soudní spor justičních špiček s bývalou nejvyšší státní zástupkyní Marií Benešovou (ČT 1 18.5.2008). Pořad Reportéři ČT se v jedné ze svých reportáží zabíral případem Marcely Krajníkové, která si u ministerstva spravedlnosti stěžovala na postup soudkyň, které před dvěma lety svěřily děti paní Krajníkové do péče jejího manžela žijícího v Argentině (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 19.5.2008).
- Do tematického okruhu **kriminalita** náleželo devět příspěvků, z nichž čtyři se vyskytly v pořadu Reportéři ČT, který se například zaměřil na výrobu pervitinu v ČR (5.5.2008) nebo na okolnosti provázející pronájem Kamencového jezera v Chomutově soukromé firmě (26.5.2008). Ve 168 hodinách ČT publikovala tři příspěvky, mezi jejichž náměty nechyběly nové podrobnosti ke kauze Rakušana vězního a zneužívajícího vlastní dceru či tzv. kuřimská aféra týkající se týrání dětí. Témata kriminalita a **sociální záležitosti** byly přiřazeny ke dvěma vydáním pořadu Máte slovo, kde se debatovalo o fyzickém trestání dětí (15.5.2008) a o případech jejich pohlavního zneužívání (29.5.2008).
- Tematický okruh **společnost** se znovu umístil na páté pozici žebříčku, o kterou se ale tentokrát musel podělit s tématem sociální záležitosti. Dva ze sedmi příspěvky vztahující se k společenským tématům pojednávaly o snaze vlády majetkově se vyrovnat s církvemi (ČT 1, Otázky VM a 168 hodin - shodně 4.5.2008). Jiné dva příspěvky souvisely s bojem některých pražských divadel proti nové grantové politice prosazované pražským radním Richterem (ČT 1, 168 hodin 25.5.2008 a Reportéři ČT 26.5.2008). Náměty zbývajících příspěvků byly: Kaplického návrh Národní knihovny (ČT 1, Otázky VM 4.5.2008), premiéra nové hry Václava Havla Odcházení (ČT 1, 168 hodin 25.5.2008) a způsob, jakým někteří Češi tráví volné dny (ČT 1, 168 hodin 4.5.2008).

3.2. Politické subjekty v publicistických pořadech ČT

3.2.1. Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků

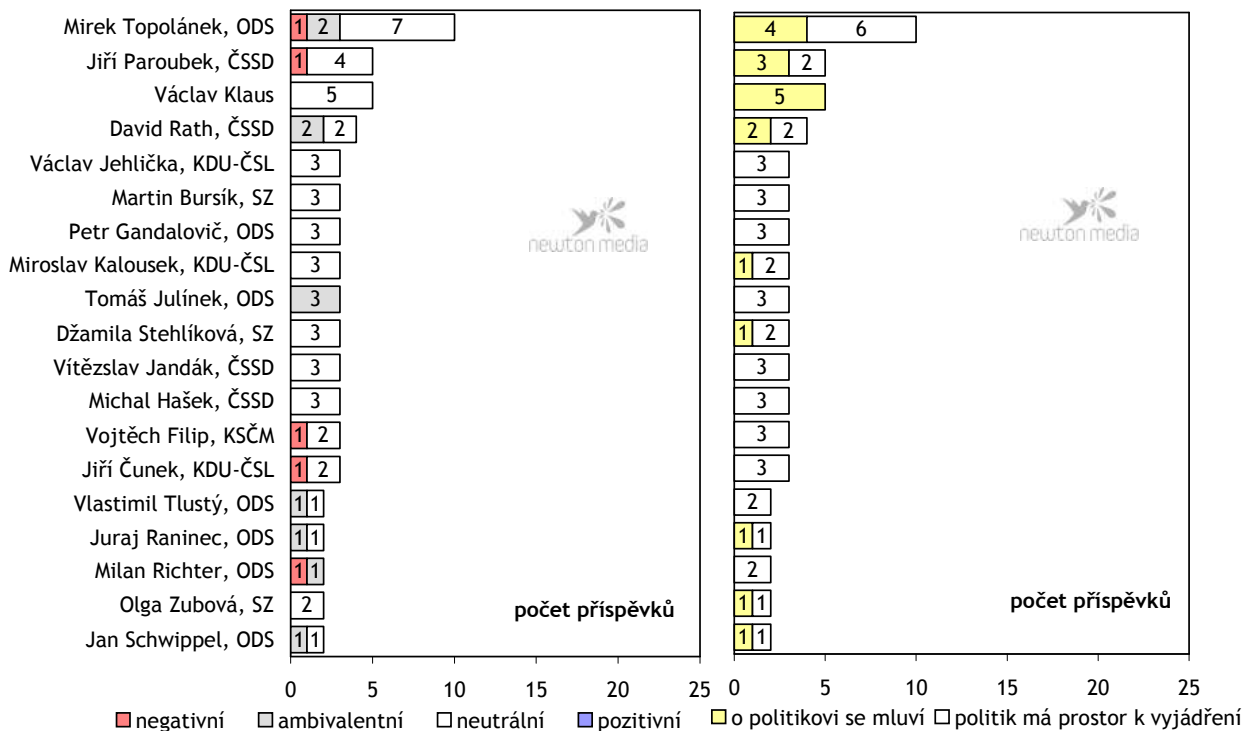
Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran v publicistických pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Oproti dubnu nastala v pořadí politických stran podle počtu příspěvků jediná změna, když KDU-ČSL vystřídala na třetím místě Stranu zelených. Květnové pořadí politických stran ve sledovaných publicistických pořadech se tak zcela shodovalo s březnovým. Medializace stran víceméně odpovídala volebnímu výsledku z června 2006, když jedinou výjimkou zůstala KSČM, která oproti posledním volbám zaostala za lidovci. Zde je opět důležité zdůraznit, že KDU-ČSL i SZ zasedají na rozdíl od komunistů ve vládě.
- O negativní příspěvky o politických stranách se podělily dva pořady, respektive dvě strany. Čtyři z pěti negativních příspěvků byly uveřejněny ve 168 hodinách, pátý příspěvek odvysílal pořad Reportéři ČT. ODS se stala námětem tří kritických příspěvků, zbývající dva zacílily svou pozornost na KSČM.
- Oba dva negativní příspěvky o KSČM souvisely se sjezdem této strany v Hradci Králové (2x ČT 1, 168 hodin 18.5.2008). V jednom ze dvou příspěvků například moderátorka Nora Fridrichová na adresu českých komunistů prohlásila: „Zatímco v roce 1986 napochodovali do pražského Pakulu šestnáct set soudruhů povzbudit jiskry, pionýři, svazáci, dělníci, horníci, sportovci i umělci, dnes je aranžmá královehradeckého kulturáku podstatně skromnější. Jakoby naznačovalo, jak komunisté tržní na pokraji politické scény a jejich sliby nikdo nebere moc vážně.“
- Jeden ze tří negativních příspěvků o ODS publikovala ČT v pořadu Reportéři ČT. Námětem reportáže byl kontroverzní pronájem chomutovského Kamencového jezera podnikateli a zastupiteli za ODS v jedné osobě, Zdeňku Fojtíkovi. Redaktor ČT komentoval kauzu mimo jiné takto: „A teď zpět na Kamencové jezero. Právě v době, kdy Alexandr Novák byl chomutovským starostou a senátorem, se Zdeněk Fojtík dostal do tohoto areálu. Před šesti lety tam Novákova radnice postavila golfový klub a pronajala ho právě Zdeňku Fojtíkovi. V golfovém klubu u Kamencového jezera se začala scházet elita chomutovské ODS. A město? Pod jejím vedením bylo ke klubu štědré i dál“ (ČT 1 26.5.2008). V jednom ze dvou negativních příspěvků o ODS odvysílaných ve 168 hodinách redaktor Týdne Korecký zpochybňoval smysl služební cesty premiéra Mirka Topolánka na Kapverdské ostrovy a v jiné souvislosti poznamenal, že „ODS se posouvá doleva“ (ČT 1 18.5.2008).

Veřejnoprávní televize navíc ve 168 hodinách pustila ukázky z videa kolujícího na internetu, kde je sestřiháno dohromady vystoupení pražského radního za ODS Milana Richtera a pověstný projev někdejšího komunistického předáka Miloše Jakeše na Červeném hrádku (ČT 1 25.5.2008).

- ODS se stala podruhé za sebou stranou s největším množstvím **ambivalentních** příspěvků. Čtyři z osmi nejednoznačných příspěvků odvysílala televize v nedělních **Otázkách Václava Moravce**, jedním z nich byla diskuse ministra zdravotnictví za ODS Tomáše Julínka s jeho sociálně demokratickým předchůdcem Davidem Rathem (ČT 1 18.5.2008). Tři ambivalentní příspěvky o ODS pocházely z pořadu **168 hodin**, který se mimo jiné soustředil na nejednotu poslaneckého klubu strany při projednávání vládního návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi. Sociálnědemokratický poslanec Milan Urban v této souvislosti prohlásil, že všichni tři odpůrci zákona z řad ODS se sešli s vedením ČSSD. Vlastimil Tlustý, Juraj Raninec i Jan Schwippel Urbanovo tvrzení odmítli (ČT 1 11.5.2008). V jednom vůči ODS ambivalentním příspěvku se **Reportéři ČT** věnovali takzvaným Dnům neklidu v pražské kultuře. Tato protestní akce byla zaměřena proti kulturní politice pražského magistrátu zosobněné radním Milanem Richterem. V reportáži dostaly prostor k vyjádření obě strany sporu, tedy radní Richter i odpůrci jeho kulturní politiky (ČT 1 26.5.2008).
- O **ČSSD** se v publicistice ČT objevilo celkem 16 příspěvků, čtvrtina z nich měla **ambivalentní** ladění. Tři nejednoznačné příspěvky o ČSSD byly publikovány v Otázkách Václava Moravce. Ve dvou případech se jednalo o diskusi poslance ČSSD Davida Ratha s ministrem zdravotnictví Tomášem Julínkem, kteří spolu navzájem polemizovali. Ambivalentně vyzněl pro ČSSD i rozhovor Václava Moravce s předsedou KSČM Vojtěchem Filipem ohledně možné budoucí spolupráci komunistů a sociálních demokratů na nejvyšší úrovni. V jednom případě se stavěl k ČSSD ambivalentně příspěvek týkající se pohybů na ose českého politického spektra: „*Jen čeští socialisté pořád váhají, kdo se má kam vlastně posunout*“ (ČT 1, 21:45 168 hodin 18.5.2008).
- Lidovci, zelení a komunisté si připsali po jednom **ambivalentním** hodnocení. Shodou okolností šlo o jeden a ten samý příspěvek odvysílaný 18.5.2008 v rubrice pořadu 168 hodin Malostranské korekce. Tento příspěvek navíc vyzněl ambivalentně i pro ČSSD a negativně pro ODS. Hodnocení týkající se **Strany zelených** zohledňovalo Koreckého zmínku, že strana se posouvá doprava. Na adresu předsedy **KDU-ČSL** Jiřího Čunka redaktor Týdne poznamenal, že „*konečně*“ zveřejnil verdikt, jímž bylo zastaveno jeho trestní stíhání. Miroslav Korecký navíc v daném příspěvku komentoval úryvky z vystoupení předsedy **KSČM** Vojtěcha Filipa na stranickém sjezdu, a to například slovy: „*Bůh jim buď milostiv*“ (ČT 1 18.5.2008).

3.2.2. Medializace politiků v publicistických pořadech

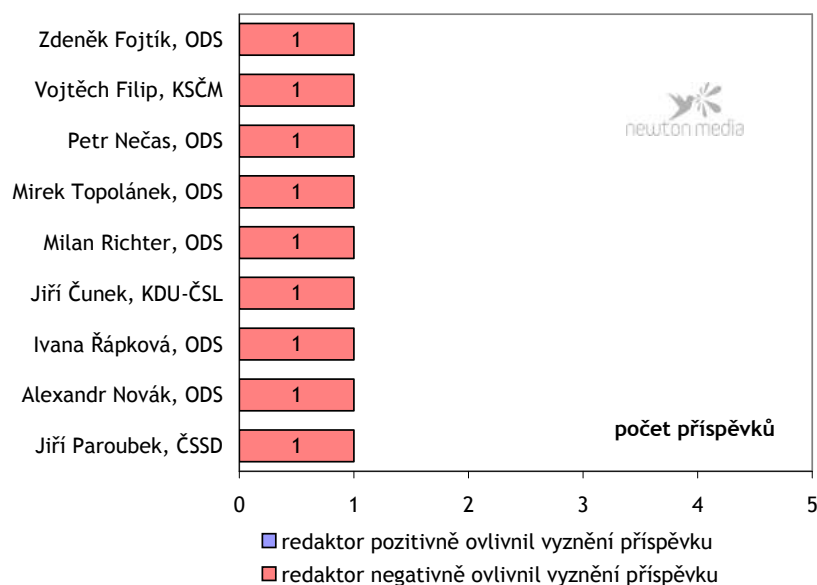

Grafy představují nejčastěji medializované politiky v publicistice České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- Pořadí na prvních místech žebříčku politiků zůstává již druhý měsíc neměnné. Mirka Topolánka potřetí za sebou ČT častěji citovala než zmiňovala, u Jiřího Paroubka tomu bylo naopak, prezident Václav Klaus pak byl v květnu 2008 pouze zmiňován.
- Celkem šest českých politiků bylo v jednom případě hodnoceno negativně. Všech šest kritických zmínek se objevilo ve dvou příspěvcích pořadu 168 hodin. Pro pražského radního **Milana Richtera** vyzněl negativně klip, kde se jeho výroky střídají s ukázkami z projevu někdejšího komunistického politika Miloše Jakeše (viz čtvrtý odstavec [kap. 3.2.1.](#)). **Jiří Paroubek** a **Petr Nečas** si vysloužili kritiku kvůli své návštěvě u horníků v dole Lazy v Orlové. Redaktor Miroslav Korecký glosoval jejich aktivitu následovně: „Správně, k lidu blíže. Jen by ty šmouhy neměly působit tak uměle. Politici by si je neměli sami kusem uhlí malovat cestou na povrch ve výstupu, ale zaměstnat na to speciálního uhelného vizážistu“ (ČT 1, 21:45 168 hodin 18.5.2008). Redaktor Týdne hostující v ČT se vyjádřil kriticky i k výroku **Vojtěcha Filipa**, podle něhož bude současný systém nahrazen lepším systémem: „To sice zní jako šíření poplašné zprávy, našťásti nás už tato živelní pohroma snad nepostihne“ (tamtéž 18.5.2008). Negativně byli hodnoceni i **Mírek Topolánek** a **Jiří Čunek** (oba též v příspěvku z 18.5.2008). První z nich si podle Koreckého „své premiérství začíná řádně užívat“, když navštěvuje státy typu Kapverdských ostrovů, kde otevřel výstavu o historii českého komiksu. **Jiřímu Čunkovi** se pak dostalo nepříznivého hodnocení kvůli otálení se zveřejněním dokumentu, jímž bylo ukončeno jeho trestní stíhání. Na negativním vyznění příspěvků vůči všem výše zmíněným politikům mělo vliv vystupování redaktora.

- Výroky **redaktora** ovlivňovaly negativním směrem hodnocení tří politiků spjatých s chomutovskou ODS - **Zdeňka Fojtíka, Alexandra Nováka a Ivany Řápkové**, kteří patřili mezi aktéry reportáže týkající se sporného pronájmu chomutovského Kamencového jezera (viz čtvrtý odstavec [kap. 3.2.1.](#)). Fojtíkova firma podle ČT platí minimální nájem, přestože město předtím financovalo rozvoj areálu penězi z evropských fondů. Celkové vyznění reportáže vůči zmíněnému triu bylo ambivalentní, neboť dotyční (zastupitel Fojtík, chomutovská primátorka Ivana Řápková) dostali dostatečný prostor reagovat na kritická vyjádření na jejich adresu (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 26.5.2008).
- O **Tomáši Julínkovi** byly v publicistice ČT zaznamenány tři **ambivalentní** příspěvky, což bylo nejvíce ze všech politiků. V jednom případě pro ministra zdravotnictví vyzněl nejednoznačně příspěvek z pořadu 168 hodin, kde redaktor Korecký zpochybnil Julínkovu kritiku Davida Ratha kvůli „hromadění“ funkcí poukazem na fakt, že sám Julínek donedávna zastával hned několik funkcí (ČT 1 25.5.2008). Zbývající dva ambivalentní příspěvky souvisely s duelem Julínek - Rath v Otázkách Václava Moravce z 18.5.2008 (viz sedmý odstavec [kap. 3.2.1.](#)).
- Hodnocení jednoho ze dvou **ambivalentních** příspěvků o Mirku Topolánkovi přihlíželo k výrokům Michala Haška z ČSSD, jenž v Otázkách Václava Moravce nepřímo obvinil reformy Topolánkovova kabinetu z podílu na rostoucích cenách potravin (ČT 1 11.5.2008). Hodnocení druhého ambivalentního příspěvku vycházelo mimo jiné i z vyjádření poslance Vlastimila Tlustého o premiérovi v souvislosti s jejich sporem ohledně vládního návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi (ČT 1, 21:45 168 hodin 11.5.2008).

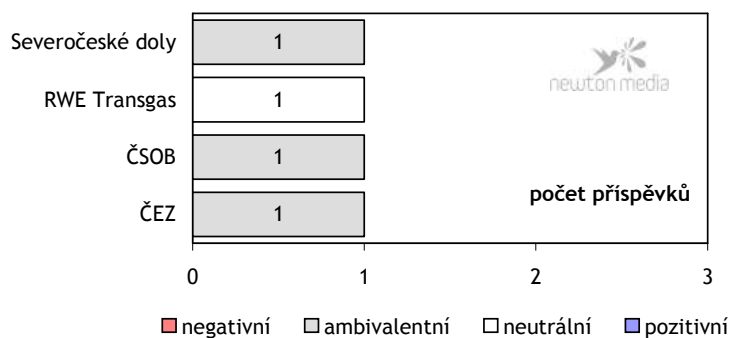
3.2.3. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politikách.

3.3. Medializace ekonomických subjektů v publicistických pořadech

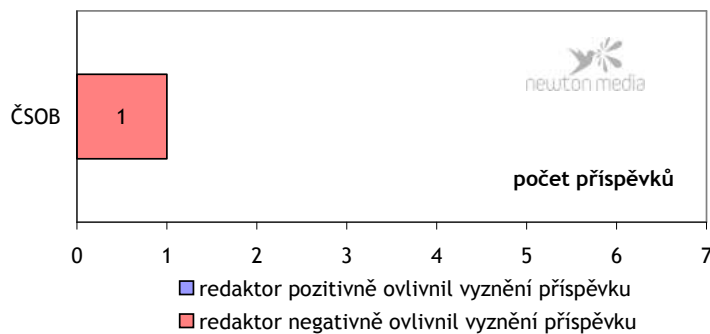
3.3.1. Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení

Graf zachycuje publicitu významných tuzemských firem v publicistických pořadech České televize.

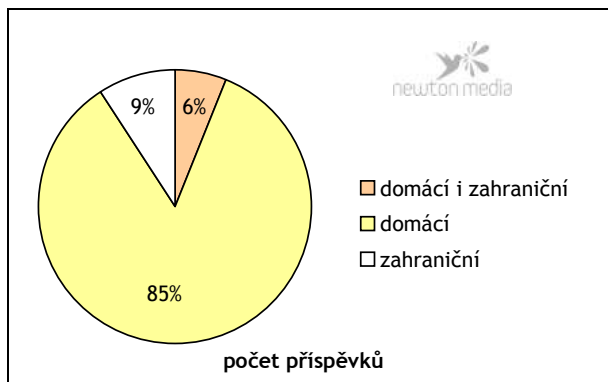
- Ve sledovaných publicistických pořadech ČT byly medializovány čtyři společnosti. V reportáži pořadu POKR o úspoře energií vystoupil ředitel komunikace **RWE Transgas** Martin Chalupský (ČT 1 15.5.2008).
- Publicita zbývajících tří firem se nesla v **ambivalentním** duchu. **Severočeské doly** a **ČEZ** se objevily v již několikrát zmíněné reportáži o pronájmu chomutovského Kamencového jezera zdejšímu zastupiteli za ODS Zdeňku Fojtíkovi. Ten podle ČT pokrývá část investic do areálu z veřejných peněz, které pocházejí například z fondu hejtmana Ústeckého kraje. Do tohoto fondu podle ČT přispívají „*Severočeské doly ze skupiny ČEZ, spokojený klient Zdeňka Fojtíka*“ (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 26.5.2008).
- K **ČSOB** se vázal příspěvek o jejím sporu se společností Finance International, jež viní banku, že kvůli ní přišla o více než milion korun. Zástupce Finance International totiž okradli pokladníci zaměstnaní v břeclavské pobočce ČSOB. Na hodnocení banky v reportáži se spolupodílel i tento negativně laděný výrok redaktora Dalibora Bártka ohledně případné satisfakce pro poškozenou společnost: „*Žádná. Naopak ze strany ČSOB tvrdý atak vůči postiženému a k tomu liknavý přístup zástupců české justice. Takto zní nejjednodušší shrnutí události, která svým charakterem nemá v historii srovnání*“ (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 19.5.2008). Pozici banky v příspěvku, jehož celkové hodnocení bylo **nejednoznačné**, hájil mluvčí Marek Roll.

3.3.2. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých firmách.

3.4. Struktura publicistických pořadů podle geografického zaměření

Graf znázorňuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných publicistických pořadech České televize.

- V porovnání s předcházejícím měsícem byly ve **struktuře publicistických pořadů podle geografického zaměření** pozorovány jen nepatrné změny. Mírně posílily příspěvky ze zahraničí - z 8 % na 9 %. Rovněž o jeden procentní bod (z 84 % na 85 %) se zvýšil podíl domácích témat. Pohoršily si příspěvky vztahující se současně k dění v tuzemsku i v cizině, a to z 8 % na 6 %.

4. Metodika

4.1. Úvodem

Cílem analýzy je poskytnout **České televizi** nezávislé, spolehlivé a věrohodné podklady, které napomůžou při posuzování vyváženosti zpravodajských a publicistických pořadů. Pod pojmem **vyváženost** se podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, rozumí zejména to, aby „*nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě*“. Z dikce zákona vyplývá, že vyváženost je možné a nutné posuzovat pouze v celku vysílaného programu. Tato analýza se soustředí na **nejdůležitější zpravodajské a publicistické pořady České televize** ([viz kap. 5.](#)).

Odborníci na média se většinou shodují, že při posuzování vyváženosti vysílání je nutné rozlišovat **zpravodajské a publicistické pořady**. Zatímco zpravodajství by mělo nabízet věcné, objektivní informace nutné pro svobodné vytváření názorů bez hodnotícího komentáře (viz Rada pro rozhlasové a televizní vysílání; <http://www.rrtv.cz/cz/static/faq/objektivita.htm>), v publicistických pořadech se u komentátora či redaktora nějaká forma hodnocení očekává (to ovšem neplatí pro moderátora diskusních pořadů). Tato analýza uvedené základní odlišení zohledňuje, když posuzuje zpravodajské a publicistické pořady České televize odděleně. Ze zpravodajských relací jsou sledovány Události, Události v regionech a Události, komentáře, z publicistických pořadů pak Otázky Václava Moravce, POKR, Reportéři ČT a 168 hodin.

Základní analyzovanou jednotkou je **pořad**, zpravodajské a publicistické pořady jsou dále členěny na jednotlivé **příspěvky**. Jako příspěvek je v analýze označen úsek informující o jedné události - zpravidla buď ve formě informace přečtené moderátorem ve studiu nebo ve formě reportáže natočené mimo studio, kterou moderátor uvede.

4.2. Kritéria pro posuzování vyváženosti

Pro potřeby posuzování vyváženosti ve zpravodajství a publicistice analýza sleduje následující kritéria:

4.2.1. Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů

Vyváženost ve zpravodajství se kromě poskytování věcných informací projevuje i **tematickou pestrostí** (např. viz Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2000). Analýza se zaměřuje na sledování **nejdůležitějších tematických okruhů** vyskytujících se ve zpravodajských a publicistických pořadech České televize. U jednotlivých tematických okruhů se sleduje počet příspěvků, jejich geografické zaměření (viz níže) a rozsah informace o daném tématu v jednotlivých příspěvcích. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy, tzv. Tematický strom).

K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno i **více tematických okruhů**.

Sledované **tematické okruhy**: Bezpečnost, Doprava, Ekologie, Ekonomika, Komunikace a networking, Kriminalita, Legistiva a justice, Mezinárodní vztahy, Neštěstí a nehody, Politický systém, Servisní informace, Sociální problematika, Společnost, Sport, Věda a výzkum, Vzdělání, Zaměstnání, Zdravotnictví.

4.2.2. Rozsah informace v příspěvku

Dalším sledovaným kritériem je rozsah informace v příspěvku, tj. kolik prostoru bylo sledovanému tématu či politickým stranám věnováno v rámci jednotlivých příspěvků. Ty se pak členily do následujících skupin:

- **celý příspěvek:** sledované téma se stalo námětem celého příspěvku
- **převážná část:** téma bylo obsaženo v převážné části příspěvku (cca ¾)
- **část příspěvku:** tématem se zabírala zhruba polovina příspěvku
- **menší část:** tématu byla věnována menší část příspěvku (cca ¼)
- **zmínka:** téma bylo pouze okrajově zmíněno.

4.2.3. Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice

K poměrování takzvané politické vyváženosti je v analýze monitorováno zastoupení politických stran a jednotlivých politiků v pořadech zpravodajského a publicistického charakteru. Ze stran jsou sledovány ty zastoupené v Poslanecké sněmovně, zbývající strany jsou zahrnuty mezi **ostatní**. U každé strany se bere zřetel na hodnotové vyznění příspěvku (viz níže) a na rozsah informace v příspěvku (viz výše). U politiků je sledováno hodnocení, dále pak skutečnost, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či citován. Analýza se dále zaměřuje na to, zdali mělo vystupování redaktora vliv na celkové hodnotové zbarvení vůči jednotlivým politikům (viz níže).

4.2.4. Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice

Pro lepší posouzení vyváženosti vysílání ČT se analýza soustředí i na medializaci významných tuzemských podniků ve zpravodajství a publicistice. U jednotlivých podniků bylo sledováno hodnotové vyznění příspěvků a případný vliv redaktora na hodnocení společnosti.

4.2.5. Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků

U jednotlivých tematických okruhů je rozlišováno, zdali se týkají domácího dění či zahraničních událostí. Odlišeny jsou příspěvky, jež se zároveň týkají dění doma i ve světě. Patří sem například reportáže o setkání českých představitelů s jejich zahraničními protějšky, o působení tuzemských podniků v cizině či o ČR coby součástí Evropské unie.

4.2.6. Hodnotové zbarvení příspěvků

V analýze jsou použity tyto hodnotící parametry: pozitivní, neutrální, ambivalentní a negativní.

4.2.7. Vliv redaktora

U politiků a ekonomických subjektů analýza sleduje, zdali explicitní výroky redaktora či moderátora měly vliv na celkové vyznění příspěvku vůči sledovanému subjektu či nikoliv.

5. Seznam sledovaných pořadů České televize

ČT 1
Otázky Václava Moravce; Události; Události v regionech - Praha; Události v regionech - Brno; Události v regionech - Ostrava; Reportéři ČT; 168 hodin; POKR; Máte slovo
ČT 2
Události, komentáře